

Закінчення спеціального кримінального провадження

Termination of the special criminal proceedings

Олександр Маленко

Ключові слова:

спеціальне кримінальне провадження, закінчення спеціального досудового розслідування, закінчення спеціального судового провадження.

Key words:

special criminal proceedings, termination of the special pre-trial investigation, termination of the special proceedings.

Постановка проблеми. Законодавче закріплення інституту заочного кримінального судочинства у процесуальній формі спеціального кримінального провадження зумовило значний інтерес науковців до проблемних питань здійснення відповідного виду кримінального правосуддя. Переважна більшість науковців звертає свою увагу на теоретичні аспекти спеціального досудового розслідування та спеціального судового провадження. Разом з тим, проблематиці нормативно-правового регулювання спеціального кримінального провадження у юридичній літературі приділено недостатньо уваги.

Стан дослідження проблеми. Інститут заочного кримінального судочинства активно вивчається численними українськими та зарубіжними науковцями, зокрема: Є.Г. Бендерською, О.О. Казаковим, Г.В. Матвієвською, Р.Г. Песцовим, В.М. Трубніковим, Є.Ф. Трофімовою, А.С. Тукієвим, Л.М. Фатиховою та іншими. Окремим аспектам закінчення спеціального кримінального провадження приділена увага у працях таких учених, як: І.В. Гловюк, В.О. Гринюк, О.О. Нагорнюк-Данилюк, але комплексно зазначена тематика у вітчизняній науці кримінального процесу не досліджена.

Метою статті є науково-теоретичний і практичний аналіз норм чинного Кримінального процесуального кодексу України (надалі – КПК України), що регулюють закінчення спеціального досудового розслідування та спеціального судового провадження, виявлення й висвітлення наявних проблемних питань і надання пропозицій щодо їх подолання.

Виклад основного матеріалу. Застосування заочної кримінальної процесуальної форми передбачає здійснення кримінального провадження без безпосередньої участі підозрюваного (обвинуваченого) під час проведення досудового розслідування та/або судового розгляду кримінального провадження. За загальним правилом даний вид кримінального судочинства має закінчуватися ухваленням заочного судового рішення судом першої інстанції, що виражає принцип невідворотності кримінальної відповідальності навіть за умови, що особа переховується від органів слідства та/або суду. Разом з тим, практика застосування кримінального процесуального закону України свідчить, що можуть мати місце випадки «переривання» заочної кримінальної процесуальної форми та її трансформація в загальний порядок здійснення й закінчення кримінального провадження. На нашу думку, такі питання вимагають докладного вивчення й обговорення науковцями та практиками.

1. Закінчення спеціального досудового розслідування.

Відповідно до положень ч. 5 ст. 297⁴ КПК України, якщо підстави для постановлення слідчим суддею ухвали про спеціальне досудове розслідування перестали існувати, подальше досудове розслідування здійснюється згідно із загальними правилами, передбаченими КПК України¹. Наведена процесуальна норма є єдиною, що регламентує порядок свого роду «дострокового» закінчення спеціального досудового розслідування. Її аналіз свідчить, що такий рівень нормативно-правового регулювання відповідних кримінальних процесуальних відносин не задовольняє потреби практичної діяльності. Так, КПК України не

¹ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4652-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, 11–12, 13. – Ст. 8.

визначає який саме суб'єкт кримінального провадження уповноважений вирішувати питання про припинення існування підстав для постановлення ухвали про спеціальне досудове розслідування й виникнення та наявність підстав для здійснення досудового розслідування за загальними правилами та яким процесуальним рішенням це має бути оформлено. Дехто з науковців вважає, що у таких випадках слідчий суддя за клопотанням сторін або потерпілого має постановити ухвалу про скасування ухвали про здійснення спеціального досудового розслідування та продовження досудового розслідування в загальному порядку². На думку В.О. Гринюка, якщо підстави для постановлення слідчим суддею ухвали про спеціальне досудове розслідування перестали існувати, слідчий суддя за клопотанням слідчого, прокурора, сторони захисту постановляє ухвалу про продовження досудового розслідування згідно із загальними правилами, передбаченими КПК України³. Порівняльний аналіз наведених думок свідчить, що вчені по-різному підходять до розуміння особливостей закінчення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні та його процесуального оформлення. Так, у першому випадку йдеться про скасування ухвали слідчого судді про спеціальне досудове розслідування та прийняття ухвали про продовження досудового розслідування у загальному порядку, а у другому – постановлення виключно ухвали про продовження досудового розслідування в загальному порядку.

Вітчизняний учений В.О. Гринюк зазначає, що при скасуванні ухвали про здійснення спеціального досудового розслідування ставиться під сумнів законність проведеного спеціального досудового розслідування, адже процесуального рішення, яким воно було дозволене, немає через його скасування, відповідно, втрачають допустимість зібрані сторонами докази, тобто сторона обвинувачення в досудовому розслідуванні стикнеться із втратою всіх доказів⁴. Скасування ухвали про спеціальне досудове розслідування є формальним приводом для втрати всіх доказів, зібраних як стороною обвинувачення, так і стороною захисту, оскільки означає незаконність проведення спеціального досудового розслідування.

Чинний КПК України не передбачає можливості оскарження ухвали слідчого судді про спеціальне досудове розслідування. Згідно з вимогами п. 12 ч. 1 ст. 309 КПК України, під час досудового розслідування може бути оскаржена в апеляційному порядку ухвала слідчого судді про відмову у здійсненні спеціального досудового розслідування⁵. Тобто, процесуальний закон взагалі не передбачає можливості оскарження, а отже й скасування, ухвали про здійснення спеціального досудового розслідування. Також видається неприйнятною можливість скасування процесуального рішення тим же суб'єктом, який його й приймав (тим самим слідчим суддею).

Таким чином, закінчення спеціального досудового розслідування у зв'язку з тим, що підстави для постановлення ухвали про спеціальне досудове розслідування перестали існувати, має оформлюватися ухвалою слідчого судді про продовження досудового розслідування згідно із загальними правилами, передбаченими КПК України. Вирішення питання щодо припинення існування підстав для постановлення ухвали про спеціальне досудове розслідування слідчим суддею є цілком логічним, оскільки виключно він уповноважений надавати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування.

Відповідно до ч. 2 ст. 297⁻¹ КПК України, підставами для постановлення ухвали про спеціальне досудове розслідування є: 1) вчинення повнолітньою особою злочину (злочинів), передбачених ст.ст. 109, 110, 110⁻², 111, 112, 113, 114, 114⁻¹, 115, 116, 118, ч.ч. 2-5 ст. 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), ст.ст. 209, 258, 258⁻¹, 258⁻², 258⁻³, 258⁻⁴, 258⁻⁵, 348, 364, 364⁻¹, 365, 365⁻², 368, 368⁻², 368⁻³, 368⁻⁴, 369, 369⁻², 370, 379, 400, 436, 436⁻¹, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447 Кримінального кодексу України; 2) переховування підозрюваного від органів слідства з метою ухилення від кримінальної відповідальності та оголошення його в міждержавний та/або міжнародний розшук⁶. Отже, підставами для припинення спеціального досудового розслідування може бути: 1) зміна кримінально-правової кваліфікації діянь підозрюваного на злочин (злочини), що не вказані у ч. 2 ст. 297⁻¹ КПК Украї-

² Гловюк І. Кримінальне провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (in absentia) у системі кримінального провадження України / І. Гловюк // Право України. – 2015. – № 7. – С. 20.

³ Гринюк В.О. Особливості реалізації функції обвинувачення у кримінальному провадженні in absentia / В.О. Гринюк // Порівняльно-аналітичне право. – 2016. – № 3. – С. 194. URL: http://pap.in.ua/3_2016/56.pdf

⁴ Гринюк В.О. Особливості реалізації функції обвинувачення у кримінальному провадженні in absentia / В.О. Гринюк // Порівняльно-аналітичне право. – 2016. – № 3. – С. 194. URL: http://pap.in.ua/3_2016/56.pdf.

⁵ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4652-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, 11–12, 13. – Ст. 8.

⁶ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4652-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, 11–12, 13. – Ст. 8.

ни; 2) припинення переховування підозрюваного від органів слідства з метою ухилення від кримінальної відповідальності, якщо його оголошено в міждержавний та/або міжнародний розшук.

Відомий фахівець у галузі кримінального права П.П. Андрушко вказує, що КПК України не надає однозначної відповіді на те, яким процесуальним документом має оформлятися рішення про зміну кваліфікації кримінального правопорушення органом досудового розслідування. Щодо стадії досудового розслідування, то згідно зі ст. 279 КПК України, слідчий, прокурор повинен скласти повідомлення про нову підозру або зміну раніше повідомленої підозри⁷. Слідчий, прокурор, змінюючи кримінально-правову кваліфікацію діянь підозрюваного щодо якого здійснюється спеціальне досудове розслідування, може своїм рішенням зумовити водночас і припинення існування підстав для постановлення ухвали про спеціальне досудове розслідування, що має наслідком необхідність продовження досудового розслідування згідно із загальними правилами, передбаченими КПК України.

Тому пропонуємо доповнити ст. 279 КПК України частиною 2 такого змісту: «Якщо зміна повідомлення про підозру під час здійснення спеціального досудового розслідування пов'язана зі зміною правової кваліфікації кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, і яке не передбачено ч. 2 ст. 297-¹ цього Кодексу, слідчий, прокурор зобов'язаний не пізніше 24 годин з моменту виконання дій, визначених ст. 278 цього Кодексу, звернутися до слідчого судді з клопотанням про продовження досудового розслідування згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом».

Припинення переховування підозрюваного від органів слідства з метою ухилення від кримінальної відповідальності, якщо його оголошено в міждержавний та/або міжнародний розшук, також зумовлює необхідність продовження досудового розслідування в загальному порядку, визначеному КПК України, оскільки він може брати безпосередню участь у кримінальному провадженні. Вважаємо, що і в цьому випадку ініціатива щодо звернення до слідчого судді з відповідним клопотанням має належати стороні обвинувачення, адже останнє має бути належним чином мотивоване з посиланням на те, чи дійсно особа припинила ухилитися від явки на виклик. Тому, ч. 5 ст. 297-⁴ КПК України слід викласти у такій редакції: «Якщо підстави для постановлення ухвали про спеціальне досудове розслідування перестали існувати, слідчий суддя за клопотанням слідчого, прокурора, постановляє ухвалу про продовження досудового розслідування згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом».

Клопотання слідчого, прокурора про продовження досудового розслідування згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом, має містити: 1) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання; 2) правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність; 3) виклад обставин, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилання на обставини; 4) відомості про здійснення спеціального досудового розслідування щодо особи; 5) обставини, у зв'язку з якими спеціальне досудове розслідування має бути закінчене, а досудове розслідування в подальшому здійснюватися за загальними правилами, передбаченими цим Кодексом».

З метою захисту прав та законних інтересів підозрюваного на стадії досудового розслідування, необхідно передбачити можливість оскарження бездіяльності слідчого або прокурора щодо не звернення до слідчого судді з клопотанням про продовження досудового розслідування згідно із загальними правилами, передбаченими КПК України. Так, варто доповнити ч. 1 ст. 303 КПК України пунктом 10 такого змісту: «бездіяльність слідчого, прокурора, що полягає у не зверненні до слідчого судді з клопотанням про продовження досудового розслідування згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом, у порядку, визначеному ст. 297-⁴ цього Кодексу».

2. Закінчення спеціального судового провадження.

Відповідно до вимог ч. 3 ст. 323 КПК України, судовий розгляд у кримінальному провадженні щодо злочинів, зазначених у ч. 2 ст. 297-¹ КПК України, може здійснюватися за відсутності обвинуваченого (in absentia), крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності (спеціальне судове провадження) та оголошений у міждержавний та/або міжнародний розшук. За наявності таких обставин за клопотанням прокурора, до якого додаються матеріали про те, що обвинувачений знав або повинен був знати про розпочате кримінальне провадження,

⁷ Андрушко П.П. Зміна кримінально-правової кваліфікації (правової кваліфікації кримінального правопорушення) у кримінальному провадженні / П.П. Андрушко // Адвокат. – 2013. – № 6. – С. 4.

суд постановляє ухвалу про здійснення спеціального судового провадження стосовно такого обвинуваченого⁸. Разом з тим, у ч. 4 ст. 323 КПК України визначено, що, якщо підстави для постановлення судом ухвали про спеціальне судове провадження перестали існувати, подальший судовий розгляд розпочинається спочатку згідно із загальними правилами, передбаченими КПК України⁹. Аналіз норм КПК України свідчить, що припинення існування підстав для постановлення судом ухвали про спеціальне судове провадження може відбутися внаслідок: 1) зміни кримінально-правової кваліфікації діянь обвинуваченого у вчиненні злочину (злочини), що не передбачені у ч. 2 ст. 297-1 КПК України; 2) припинення переховування обвинуваченого від суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності, якщо його оголошено в міждержавний та/або міжнародний розшук.

В юридичній літературі наголошується на тому, що КПК України лише у загальній формі визначає підстави зміни кримінально-правової кваліфікації при здійсненні судового провадження, і то лише щодо зміни кримінально-правової кваліфікації судом апеляційної та касаційної інстанцій. Процесуальний закон не містить положення про те, що суд першої інстанції оцінює правильність правової кваліфікації кримінального правопорушення, у вчиненні якого обвинувачується особа, здійсненої слідчими, прокурором у складеному ними обвинувальному акті. КПК України не встановлює, що суд оцінює правильність застосування в обвинувальному акті закону про кримінальну відповідальність з позиції застосування закону, що підлягає застосуванню, та правильності тлумачення застосованого закону – чи відповідає тлумачення точному змісту застосованого закону про кримінальну відповідальність¹⁰. Отже, суд першої інстанції, що здійснює спеціальне судове провадження, не має права змінювати кримінально-правову кваліфікацію діяння (діянь) у вчиненні якого (яких) обвинувачується особа. Суд першої інстанції лише вказує у своєму рішенні на те, чи підтверджується/не підтверджується пред'явлене особі обвинувачення.

Згідно з вимогами ч. 1 ст. 338 КПК України, з метою зміни правової кваліфікації та/або обсягу обвинувачення прокурор має право змінити обвинувачення, якщо під час судового розгляду встановлені нові фактичні обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого обвинувачується особа. У ч. 2 ст. 338 КПК України передбачено, що прийшовши до переконання, що обвинувачення потрібно змінити, прокурор, після виконання вимог ст. 341 КПК України, складає обвинувальний акт, в якому формулює змінене обвинувачення та викладає обґрунтування прийнятого рішення¹¹.

Зважаючи на те, що у певних випадках кримінально-правова кваліфікація діяння особи впливає на наявність чи відсутність підстав для здійснення спеціального кримінального провадження, пропонуємо доповнити ст. 338 КПК України ч. 6 такого змісту: «Якщо зміна обвинувачення під час спеціального судового провадження пов'язана зі зміною правової кваліфікації кримінального правопорушення, у вчиненні якого обвинувачується особа, та яке не передбачено ч. 2 ст. 297-1 цього Кодексу, прокурор зобов'язаний не пізніше 24 годин з моменту виконання дій, визначених ч. 2 ст. 338 КПК України, звернутися до суду з клопотанням про здійснення подальшого судового розгляду зі стадії підготовчого судового засідання згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом, у порядку визначеному ч. 5 ст. 323 цього Кодексу».

Припинення переховування обвинуваченого від суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності, якщо його оголошено в міждержавний та/або міжнародний розшук, також зумовлює необхідність продовження судового провадження в загальному порядку, визначеному КПК України, оскільки він може особисто брати участь у судовому розгляді кримінального провадження. На нашу думку, у цьому випадку ініціатива щодо звернення до суду з відповідним клопотанням має належати обвинуваченому, який не з'являвся на судові виклики. Ні сторона обвинувачення, ні захисник, як представник сторони захисту, не можуть бути обізнаними про те, що обвинувачений припинив переховування від суду й може та вирішив брати участь у судовому провадженні.

Вважаємо за необхідне доповнити ст. 323 КПК України частиною 5 такого змісту: «Якщо обвинувачений, щодо якого здійснюється спеціальне судове провадження, припинив переховуватися від суду, він

⁸ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4652-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, 11–12, 13. – Ст. 8.

⁹ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4652-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, 11–12, 13. – Ст. 8.

¹⁰ Андрушко П.П. Зміна кримінально-правової кваліфікації (правової кваліфікації кримінального правопорушення) у кримінальному провадженні / П.П. Андрушко // Адвокат. – 2013. – № 6. – С. 6–7.

¹¹ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4652-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, 11–12, 13. – Ст. 8.

має право звернутися до суду з клопотанням про здійснення подальшого судового розгляду зі стадії підготовчого судового засідання згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом.

Клопотання прокурора обвинуваченого про здійснення подальшого судового розгляду зі стадії підготовчого судового засідання згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом, має містити: 1) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання; 2) обставини, у зв'язку з якими спеціальне судове провадження має бути закінчене, а подальший судовий розгляд здійснюватися зі стадії підготовчого судового засідання згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом».

Окремі вчені-процесуалісти вважають, що право заявляти відповідне клопотання повинно бути надано й захиснику¹², і потерпілому¹³. Однак, такі міркування навряд чи є виправданими, адже наявність імперативної норми щодо необхідності звернення прокурора до суду з клопотанням про закінчення спеціального судового провадження при зміні ним обвинувачення достатнім чином захищає обвинуваченого. Якщо ж мова йде про припинення переховування обвинуваченого від суду, то відповідної обізнаності про такі обставини не може бути ні в потерпілого, ні в захисника (особливо у випадку, коли останній діє за призначенням і обвинувачений не підтримує з ним будь-якого зв'язку).

З аналізу нормативних приписів ч. 4 ст. 323 КПК України видно, що подальший судовий розгляд розпочинається спочатку згідно із загальними правилами, передбаченими КПК України¹⁴. В.О. Гринюк уважає, що якщо підстави для постановлення судом ухвали про спеціальне судове провадження перестали існувати, судове провадження розпочинається зі стадії підготовчого судового засідання згідно із загальними правилами, передбаченими КПК України¹⁵. Дане твердження заслуговує на увагу, адже, відповідно до ч. 2 ст. 347 КПК України, судовий розгляд починається з оголошення прокурором короткого викладу обвинувального акта, якщо учасники судового провадження не заявили клопотання про оголошення обвинувального акта в повному обсязі¹⁶. Отже, згідно з нормами КПК України, у випадку постановлення судом ухвали про здійснення подальшого судового розгляду спочатку згідно із загальними правилами, передбаченими КПК України, воно має бути розпочато саме з оголошення прокурором обвинувального акта (повністю або в короткій формі). За таких умов, поза безпосередньою участю обвинуваченого залишається значна частина судового провадження.

У зв'язку з цим В.О. Гринюк справедливо вказує на те, що в підготовчому судовому засіданні вирішуються важливі питання, які мають значення для обвинуваченого та кримінального провадження в цілому: 1) закриття кримінального провадження у випадках, встановлених КПК України; 2) повернення обвинувального акта, якщо він не відповідає вимогам КПК України; 3) направлення обвинувального акта для визначення підсудності у випадку встановлення непідсудності кримінального провадження; 4) здійснення судового виклику осіб до суду для допиту; 5) витребування речей чи документів. Обвинувачений при трансформації кримінального провадження з *in absentia* у загальний порядок позбавляється можливості заявити пов'язані з цими питаннями клопотання, що, безумовно, обмежує його право на захист¹⁷. З аналізу ч. 2 ст. 297-1 КПК України вбачається, що з 15 складів злочинів, за які може бути призначено покарання у виді довічного позбавлення волі, щодо 12 з них може здійснюватися спеціальне кримінальне провадження. Отже, важливим питанням у випадку закінчення спеціального судового провадження та постановлення судом ухвали про здійснення подальшого судового розгляду спочатку згідно із загальними правилами, передбаченими КПК України, є можливість забезпечення обвинуваченому права на здійснення судового розгляду судом присяжних.

¹² Нагорнюк-Данилюк О.О. Спеціальне кримінальне провадження в кримінальному процесі України: автореф. ... дис. канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 / О.О. Нагорнюк-Данилюк // Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – К., 2016. – С. 4

¹³ Гловюк І. Кримінальне провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (*in absentia*) у системі кримінального провадження України / І. Гловюк // Право України. – 2015. – № 7. – С. 20.

¹⁴ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4652-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, 11–12, 13. – Ст. 8.

¹⁵ Гринюк В.О. Особливості реалізації функції обвинувачення у кримінальному провадженні *in absentia* / В.О. Гринюк // Порівняльно-аналітичне право. – 2016. – № 3. – С. 194. URL: http://pap.in.ua/3_2016/56.pdf.

¹⁶ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4652-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, 11–12, 13. – Ст. 8.

¹⁷ Гринюк В.О. Особливості реалізації функції обвинувачення у кримінальному провадженні *in absentia* / В.О. Гринюк // Порівняльно-аналітичне право. – 2016. – № 3. – С. 194. URL: http://pap.in.ua/3_2016/56.pdf.

Відповідно до вимог ч. 2 ст. 384 КПК України, обвинувачений у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді довічного позбавлення волі, під час підготовчого судового засідання має право заявити клопотання про розгляд кримінального провадження стосовно нього судом присяжних¹⁸. Право клопотати про розгляд кримінального провадження судом присяжних належить тільки обвинуваченому, про що наголошено у п. 2 листа Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ від 03 жовтня 2012 р. № 223-1430/0/4-12 «Про порядок здійснення підготовчого судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України»¹⁹. Таким чином, варто підтримати позицію В.О. Гринюка в тому, що судове провадження має розпочинатися саме зі стадії підготовчого судового засідання згідно із загальними правилами, передбаченими КПК України, а не зі стадії судового розгляду.

Висновки. На сьогодні нормативно-правове регулювання «дострокового» закінчення спеціального досудового розслідування та спеціального судового провадження характеризується певною недосконалістю, що припускає можливість різних підходів до тлумачення та застосування окремих приписів чинного кримінального процесуального закону. З огляду на це, необхідно вдосконалити відповідні норми КПК України з метою забезпечення виконання завдань кримінального провадження та забезпечення дотримання прав підозрюваного (обвинуваченого) в разі трансформації заочної кримінальної процесуальної форми в загальний порядок здійснення кримінального провадження.

Анотація

У статті розглянуто проблематику закінчення спеціального досудового розслідування та спеціального судового провадження. Наголошено на неналежному рівні нормативно-правового регулювання вказаних процесуальних інститутів, унаслідок чого виникають істотні труднощі у застосуванні відповідних норм кримінального процесуального закону. Автором запропоновано власне бачення можливостей удосконалення Кримінального процесуального кодексу України щодо закінчення спеціального кримінального провадження.

Summary

The article is dealing with the problems of ending of the special pre-trial investigation and special proceedings. It is emphasized on the inappropriate level of regulation of these judicial institutions, causing significant difficulties in the application of the relevant rules of criminal procedural law. The author gives his own vision of possibilities for the improvement of the Criminal Procedure Code of Ukraine regarding the completion of a special criminal proceedings.

Використана література:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4652-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, 11–12, 13. – Ст. 8.
2. Гловюк І. Кримінальне провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (in absentia) у системі кримінального провадження України / І. Гловюк // Право України. – 2015. – № 7. – С. 16–25.
3. Гринюк В.О. особливості реалізації функції обвинувачення у кримінальному провадженні in absentia / В.О. Гринюк // Порівняльно-аналітичне право. – 2016. – № 3. – С. 192–195. URL: http://pap.in.ua/3_2016/56.pdf
4. Андрушко П.П. Зміна кримінально-правової кваліфікації (правової кваліфікації кримінального правопорушення) у кримінальному провадженні / П.П. Андрушко // Адвокат. – 2013. – № 6. – С. 3–19.

¹⁸ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4652-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, 11–12, 13. – Ст. 8.

¹⁹ Про порядок здійснення підготовчого судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ від 03 жовтня 2012 р. № 223-1430/0/4-12. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v1430740-12>

5. Нагорнюк-Данилюк О.О. Спеціальне кримінальне провадження в кримінальному процесі України: автореф. ... дис. канд. юрид. наук: спец.12.00.09 / О.О. Нагорнюк-Данилюк // Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – К., 2016. – 21 с.
6. Про порядок здійснення підготовчого судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ від 03 жовтня 2012 р. № 223-1430/0/4-12. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v1430740-12>

Олександр Маленко,
*аспірант кафедри кримінального процесу та криміналістики
Академії адвокатури України*